

INFORMACJA
Podkarpackiego Biura Planowania Przestrzennego
w Rzeszowie
na temat stanu prac nad zmianą Planu Zagospodarowania Przestrzennego
Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030 wraz z Planem Zagospodarowania
Przestrzennego Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego

Zgodnie z ustawą z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 596) samorząd województwa określa strategię rozwoju województwa, uwzględniającą m. in. kształtowanie i utrzymanie ładu przestrzennego. Samorząd województwa wykonuje zadania o charakterze wojewódzkim określone ustawami, w tym w zakresie zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z art. 38 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015 r., poz. 199, z późn. zm.) organy samorządu województwa sporządzają plan zagospodarowania przestrzennego województwa, który jest podstawowym narzędziem do prowadzenia regionalnej polityki przestrzennej.

Obecnie obowiązujący Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego (PZPWP) został uchwalony Uchwałą Nr XLVIII/522/2002 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 30 sierpnia 2002 r. w oparciu o przepisy ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z 1994 r.

Po wejściu w życie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (ustawa o pizp) i po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej w 2004 r., nastąpiła zmiana sytuacji formalnej i prawnej w zakresie planowania przestrzennego.

Zgodnie z ww. ustawą Zarząd Województwa Podkarpackiego w 2004 r. dokonał okresowej oceny aktualności Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego. Sporządzona została „Ocena zmian zachodzących w zagospodarowaniu przestrzennym województwa podkarpackiego” wraz z oceną realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym przyjętych w PZPWP. Wnioski z ww. oceny oraz nowe warunki formalne i prawne stały się podstawą do podjęcia uchwały Nr XXXI/340/04 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 29 listopada 2004 r. w sprawie zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego.

Zmiana PZPWP została przygotowana przez Podkarpackie Biuro Planowania Przestrzennego w Rzeszowie jako nowa edycja planu, ze względu na konieczność dostosowania jego ustaleń do obowiązujących przepisów prawa oraz przyjętych dokumentów i programów krajowych i wojewódzkich.

Prace prowadzone były zgodnie z ustawą o samorządzie województwa oraz ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a także innymi obowiązującymi przepisami prawa, z uwzględnieniem obowiązujących dokumentów strategicznych, programów i umów międzynarodowych. W trakcie prac nad projektem zmiany PZPWP, w 2006 r., w 2009 r. oraz w 2014 r. sporządzono „Raport o stanie zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego” wraz z „Oceną realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym ujętych w planie zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego”, zgodnie z art. 45 ustawy opizp, które potwierdziły celowość sporządzenia zmiany planu. Przygotowano inne opracowania analityczne i planistyczne, służące lepszemu rozpoznaniu problemów przestrzennych oraz społeczno-gospodarczych obszaru województwa. Dla potrzeb zmiany PZPWP opracowano uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne rozwoju przestrzennego województwa podkarpackiego, które zaktualizowano w 2012 r. oraz w 2014 r.

Zakres planu określa ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zgodnie z art. 39 ww. ustawy (w brzmieniu obowiązującym do 24.09.2014 r.) w planie zagospodarowania przestrzennego województwa uwzględnia się ustalenia strategii rozwoju województwa, koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, o której mowa w art. 47 ust. 1 pkt 1 oraz programy, o których mowa w art. 48 ust. 1 ww. ustawy. W planie zagospodarowania przestrzennego województwa umieszcza się te inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, o których mowa w art. 39 ust. 3 pkt 3 ww. ustawy, które zostały ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa, zgodnie z ich właściwością.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, przyjęta przez Rząd uchwałą nr 239/20011 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r., wraz ze Strategią Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2020, uchwaloną Uchwałą Nr XXXVII/697/13 Sejmiku Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 26 sierpnia 2013 r., określiły generalne cele i zasady rozwoju zagospodarowania przestrzeni województwa podkarpackiego.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 wprowadziła nowe podejście do problematyki zagospodarowania przestrzennego, polegające na efektywnym wykorzystaniu terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych – współzależność celów polityki przestrzennej z celami polityki regionalnej, wiąże planowanie strategiczne z programowaniem działań w ramach programów rozwoju i programów operacyjnych współfinansowanych ze środków UE, określa działania państwa w sferze legislacyjnej i instytucjonalnej dla wzmocnienia efektywności systemu planowania przestrzennego i działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie. Zgodnie z wizją KPZK 2030 rozwój województwa odbywać się będzie nie w pasmach rozwoju, ale na całym obszarze, koncentrując się w węzłach, które tworzą największe miasta.

Na podstawie ustaleń KPZK 2030 strukturę funkcjonalno-przestrzenną województwa tworzyć będą, nie jak dotychczas układy strefowe i pasmowe, a nakładające się na siebie obszary funkcjonalne. W związku z tym, PBPP w Rzeszowie w 2012 r. opracowało dokument pn. „Delimitacja Miejskich Obszarów Funkcjonalnych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego” oraz w 2014 r. dokument pn. „Studium Wiejskich Obszarów Funkcjonalnych” w celu wyznaczenia na terenie województwa podkarpackiego wiejskiego obszaru funkcjonalnego uczestniczącego w procesach rozwojowych oraz wiejskiego obszaru funkcjonalnego wymagającego wsparcia procesów rozwojowych.

Po podjęciu przez Sejmik Województwa Podkarpackiego uchwały w sprawie zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego, przystąpiono do opracowania projektu zmiany PZPWP zgodnie z procedurą prawną określoną w art. 41 ust 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, tj. kolejno:

- 1) Ogłoszono informację o przystąpieniu do sporządzenia zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego w prasie z dnia 28 lutego 2005 r. (Gazeta Wyborcza) i z dnia 25 lutego 2008 r. (Nasz Dziennik) oraz przez obwieszczenie w urzędach gmin, starostwach powiatowych, w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podkarpackiego i w Podkarpackim Urzędzie Wojewódzkim, w dniach od 10 marca do 10 czerwca 2005 r. i od 1 marca do 31 maja 2008 r.;
- 2) Zawiadomiono na piśmie o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzania zmiany planu instytucje i organy właściwe do uzgadniania i opiniowania planu – 2005 i 2008 rok;
- 3) Przeanalizowano i rozpatrzono wnioski zgłaszane przez instytucje, organy samorządowe i rządowe oraz osoby fizyczne.

Napływające wnioski do zmiany planu zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego pogrupowano w wykazy uporządkowane według dat wpływu:

- wnioski złożone po ogłoszeniu o przystąpieniu do sporządzenia zmiany planu z dnia 25 lutego 2005 r. – 73 wnioski;
- wnioski urzędów administracji rządowej i samorządowej złożone po powtórny ogłoszeniu o przystąpieniu do sporządzenia zmiany planu z dnia 8 lutego 2008 r. – 67 wniosków;

- wnioski instytucji złożone po powtórnym ogłoszeniu o przystąpieniu do sporządzenia zmiany planu z dnia 8 lutego 2008 r. – 111 wniosków;
- wnioski osób fizycznych złożone po powtórnym ogłoszeniu o przystąpieniu do sporządzenia zmiany planu z dnia 8 lutego 2008 r. – 6 wniosków;
- wnioski do aktualizacji strategii rozwoju województwa podkarpackiego na lata 2007-2020 wykorzystane przy sporządzaniu projektu planu złożone po konsultacjach społecznych w 2012 r. – 2 wnioski.

Marszałek Województwa Podkarpackiego w dniu 13 maja 2013 r. rozpatrzył złożone wnioski do zmiany planu. Większość wniosków została uwzględniona. Wnioski, które nie zostały uwzględnione w projekcie planu wykraczały poza zakres planu określony w art. 39, ust. 3 ustawy o pizp, nie stanowiły inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym lub dotyczyły planów niższego rzędu.

- 4) Sporządzono projekt zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030, który składał się z części tekstowej wraz z rysunkami poglądowymi oraz z części graficznej w postaci 6 map w skali 1:200 000 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 46, art. 50 i 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.). Przy opracowaniu projektu zmiany PZPWP współpracowano z departamentami Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego. Projekt zmiany PZPWP uzyskał recenzję członka Towarzystwa Urbanistów Polskich - arch. Janusza Korzenia. Uwagi Urzędu Marszałkowskiego oraz recenzenta zostały uwzględnione w projekcie zmiany PZPWP.
- 5) Zarząd Województwa 18 lutego 2014 r. Uchwałą Nr 321/7678/14 przyjął projekt zmiany PZPWP oraz skierował do opiniowania i uzgodnień z zainteresowanymi organami administracji rządowej i samorządowej i z organami określonymi w przepisach odrębnych.
Opiniowanie i uzgadnianie projektu zmiany Planu wraz z Prognozą odbywało się w dniach od 10 marca 2014 r. do 25 kwietnia 2014 r.
W dniu 20.03.2014 r. projekt zmiany PZPWP został zaopiniowany pozytywnie przez WKU-A.
- 6) Wpłynęło 85 opinii i uzgodnień na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i 9 opinii w ramach udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko.
Uwagi i wnioski, złożone do Projektu zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego w procedurze uzgadniania i opiniowania, zostały rozpatrzone przez Zarząd Województwa 9 września 2014 r. Uchwałą Nr 392/9309/14.
W okresie opiniowania i uzgadniania, Minister Infrastruktury i Rozwoju stwierdził zgodność Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030 (projektu zmiany Planu) z Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.
Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie odmówił uzgodnienia projektu zmiany Planu. Marszałek Województwa Podkarpackiego złożył zażalenie na postanowienie RDOŚ w Rzeszowie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie postanowieniem z dnia 17.10.2014 r. uchylił w całości zaskarżone postanowienie i przekazał do ponownego rozpatrzenia RDOŚ w Rzeszowie. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie 23.12.2014 r. ponownie odmówił uzgodnienia projektu zmiany PZPWP.
Zarząd Województwa Podkarpackiego na posiedzeniu w dniu 7 stycznia 2015 r. podjął decyzję aby poinformować RDOŚ, że w związku z konsekwencjami wynikającymi ze zmiany przepisów prawa odstępuje od wniosku o uzgodnienie PZPWP.

W dniu 25 września 2014 r. weszła w życie zmiana ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która wprowadziła m.in. pojęcie obszaru funkcjonalnego (dodany został rozdział 4a pn. obszary funkcjonalne) i zmieniła zakres opracowania planu zagospodarowania przestrzennego województwa.

Obszary funkcjonalne w planowaniu przestrzennym wyznacza się w celu wykorzystania endogenicznych potencjałów terytoriów, promowania specjalizacji terytorialnej oraz minimalizacji sytuacji konfliktowych. Wprowadzenie różnych typów obszarów funkcjonalnych, przekraczających granice administracyjne gminy, jest równocześnie działaniem sprzyjającym równoważeniu poziomemu zagospodarowaniu terenów.

Zgodnie z art. 39 ust. 3 pkt 4 ustawy o pizp, w planie zagospodarowania przestrzennego województwa określa się w szczególności granice i zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych o znaczeniu ponadregionalnym oraz, w zależności od potrzeb, granice i zasady zagospodarowania przestrzennego obszarów funkcjonalnych o znaczeniu regionalnym.

Zgodnie z art. 39 ust. 6 ww. ustawy dla miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego uchwała się plan zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego jako część planu zagospodarowania przestrzennego województwa.

Zmiana ustawy o pizp spowodowała konieczność uzupełnienia projektu zmiany PZPWP o dodatkowe elementy oraz konieczność powtórzenia procedury opiniowania i uzgadniania projektu PZPWP z właściwymi organami i instytucjami.

PBPP w Rzeszowie w 2015 r. przygotowało opracowanie pt. „Obszary Funkcjonalne w Województwie Podkarpackim”, które będzie podstawą do określenia w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030 (projekcie zmiany planu), granic i zasad zagospodarowania obszarów funkcjonalnych o znaczeniu ponadregionalnym oraz obszarów funkcjonalnych o znaczeniu regionalnym.

Opracowanie to zostało przyjęte przez Zarząd Województwa uchwałą nr 86/1977/15 z dnia 25 sierpnia 2015 r. Propozycje i wnioski dotyczące określenia obszarów funkcjonalnych samorząd województwa przedstawił do zaopiniowania przez jednostki samorządu terytorialnego znajdujące się na terenie województwa podkarpackiego podczas konferencji w dniu 14 września 2015 r.

Podczas konferencji wpłynęło szereg uwag i wniosków, które zostaną rozpatrzone przez Zarząd Województwa. Przyjęte przez Zarząd Województwa Podkarpackiego uwagi i wnioski będą uwzględnione w opracowaniu pn. „Obszary Funkcjonalne w województwie Podkarpackim”.

Plan zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego – Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego (ROF) jest obecnie opracowywany w PBPP w Rzeszowie. W 2015 r. zostało opracowane „Studium uwarunkowań rozwoju przestrzennego Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego”. Obecnie trwają prace nad określeniem kierunków zagospodarowania przestrzennego ROF.

Gminy wchodzące w skład ROF w dniu 21 stycznia 2014 r. podpisały porozumienie w sprawie określenia zasad współpracy Stron Porozumienia przy realizacji zadań przewidzianych dla Związku ZIT, których przedstawiciele stworzyli Komitet Sterujący podejmujący decyzje dotyczące ROF.

W dniu 18 czerwca 2015 r. zostało powołane Stowarzyszenie Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego (jego członkami są wszystkie gminy tworzące ROF), które kontynuuje działalność porozumienia gmin - zajmuje się wdrażaniem Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

W ramach projektu „Opracowanie dokumentów strategicznych dla Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego” opracowanych zostało 6 dokumentów strategicznych dla ROF, które dotyczą istotnych zagadnień społeczno-gospodarczych tego obszaru i będą jednymi z podstawowych dokumentów służących pozyskaniu środków w najbliższych latach, tj.:

- 1) Plan gospodarki niskoemisyjnej Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego
- 2) Studium rozwoju transportu publicznego Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego
- 3) Koncepcja lokalizacji stref zwiększonej aktywności gospodarczej na terenie Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego
- 4) Program rewitalizacji dla Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego
- 5) Studium programowo-przestrzenne wraz z koncepcją rozwiązań technicznych w zakresie odprowadzania wód opadowych z terenu Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego

- 6) Studium programowo-przestrzenne gospodarki wodno-ściekowej Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego
- 7) Diagnoza potrzeb seniorów zamieszkałych na terenie Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb osób dotkniętych zespołami otępiennymi. Formy i kierunki wsparcia społecznego, kulturalnego i zdrowotnego.

Od 27 sierpnia do 21 września 2015 r. udostępniony jest do opiniowania projekt Strategii ZIT Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego.

Ww. dokumenty powinny być uwzględnione w planie zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego w zakresie odnoszącym się do planowania przestrzennego.

Po przyjęciu przez Zarząd Województwa uzupełnionego projektu zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego w dalszej kolejności nastąpi:

- 1) opiniowanie i uzgadnianie projektu PZPWP z zainteresowanymi organami administracji rządowej i samorządowej, w tym:
 - uzyskanie opinii Wojewódzkiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej;
 - skierowanie projektu PZPWP do opiniowania, do właściwych instytucji i organów, a także do wojewody, zarządów powiatów, wójtów, burmistrzów gmin i prezydentów miast położonych na terenie województwa oraz rządowych i samorządowych organów administracji publicznej na terenach przyległych do granic województwa;
 - uzgodnienie projektu z organami określonymi w przepisach odrębnych;
 - uzgodnienie z Ministrem Infrastruktury i Rozwoju w celu stwierdzenia jego zgodności z KPZK 2030 i programami rządowymi.
- 2) wprowadzenie ewentualnych korekt do projektu zmiany PZPWP w wyniku opiniowania i uzgadniania, uzyskanie akceptacji Zarządu Województwa,
- 3) przedstawienie projektu PZPWP Sejmikowi Województwa Podkarpackiego do uchwalenia.

Projekt zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego zawierał będzie wskazania dla działań w przestrzeni, których realizacja jest wypełnieniem zadań określonych przez strategię, będzie miał wpływ na zrównoważony rozwój województwa oraz poprawę standardu życia mieszkańców.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego będzie dokumentem planistycznym, który wypełni pośredni poziom planistyczny między Koncepcją Zagospodarowania Kraju a studiami uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.